

Asetus villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta.

Ulkoasiainministerin esittelystä säädetään:

Washingtonissa 3 päivänä maaliskuuta 1973 tehty villieläimistön ja -kasviston kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus, jonka eräät määräykset on 2 päivänä huhtikuuta 1976 annetulla lailla (687/76) hyväksytty ja johon liittymisen tasavallan presidentti on hyväksynyt 2 päivänä huhtikuuta 1976 ja jota koskeva liittymiskirja on talletettu Sveitsin Liittovaltion hallituksen huostaan 10 päivänä toukokuuta 1976, on voimassa 8 päivästä elokuuta 1976 niin kuin siitä on sovittu.

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 1976.

Villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva YLEISSOPIMUS

Sopimusvaltiot,

tunnustaen, että villieläimistö ja -kasvisto moninaisissa ja kauniissa muodoissaan ovat korvaamaton osa luontoa, jota on varjeltava nykyistä ja tulevia sukupolvia varten;

tietoisina villieläimistön ja -kasviston yhä kasvavasta esteettisestä, tieteellisestä, kulturellisesta, virkistyksestä ja taloudellisesta arvosta;

tunnustaen, että kansat ja valtiot ovat ja että niiden tuleekin olla oman villieläimistönsä ja -kasvistonsa parhaat suojelijat;

tunnustaen myös kansainvälisen yhteistyön tärkeyden määrättyjen villieläimistön ja -kasviston lajien suojelemiseksi kansainvälisen kaupankäynnin aiheuttamalta ylisääntelyltä;

vakuuttuneina tähän yhteistyöhön tähtäävien asianmukaisten toimenpiteiden kiireellisyydestä,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla Määritelmät

Tässä yleissopimuksessa on, mikäli asiayhteys ei muuta edellytä, seuraavilla sanoilla seuraava merkitys:

a) "laji" tarkoittaa jokaista lajia, alalajia tai maantieteellisesti siitä erillistä populaatiota;

b) "yksilö" tarkoittaa

i) jokaista elävää tai kuollutta eläintä tai kasvia;

ii) kysymyksen ollessa eläimistä:

I ja II liitteessä lueteltujen lajien kohdalla jokaista niistä helposti tunnistettavaa osaa tai johdannaista; ja III liitteessä lueteltujen lajien kohdalla jokaista niistä helposti tunnistettavaa osaa tai johdannaista, jonka suhde lajiin on III liitteessä erikseen mainittu;

iii) kasvin ollessa kysymyksessä:

I liitteessä lueteltujen lajien kohdalla jokaista niistä helposti tunnistettavaa osaa tai johdannaista; ja II ja III liitteessä lueteltujen lajien kohdalla jokaista niistä helposti tunnistettavaa osaa tai johdannaista, jonka suhde lajiin on 11 ja III liitteessä erikseen mainittu;

c) "kauppa" tarkoittaa vientiä, jälleenvientiä, tuontia ja merestätuontia;

d) "jälleenvienti" tarkoittaa aikaisemmin maahantuodun yksilön vientiä;

e) "merestätuonti" tarkoittaa merellisestä ympäristöstä, valtioiden lainkäyttövallan ulkopuolisilta alueilta otettujen eläinten tai kasvien maahantuontia;

f) "tieteellinen viranomainen" tarkoittaa 9 artiklan mukaisesti nimettyä valtion tieteellistä viranomaista;

g) "hallintoviranomainen" tarkoittaa 9 artiklan mukaisesti nimettyä valtion hallintoviranomaista;

h) "osapuoli" tarkoittaa valtiota, jonka kohdalta tämä sopimus on voimassa.

2 artikla Peruseriaatteen

1. I liitteessä on lueteltu kaikki lajit, joita uhkaa sukupuuttoon kuoleminen ja joihin kaupankäynti vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa. Näihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kauppa on erityisen ankarasti säännösteltävä, jotta niiden eloonjäämistä ei enempää vaarannettaisi; kaupankäyntiin annetaan lupa vain erikoistapauksissa.

2. II liitteessä on lueteltu:

a) kaikki ne lajit, joita ei välttämättä vielä uhkaa sukupuuttoon kuoleminen, mutta joiden eloonjääminen tulee vaaranalaiseksi ellei näiden lajien kaupankäyntiä ankarasti säännöstellä niiden eloonjäämiselle soveltumattoman kaupankäynnin estämiseksi; ja

b) muut lajit, jotka a-kohdassa mainittujen lajien kaupankäynnin tehokkaaksi säännöstelemiseksi on saatettava säännöstelyn alaisiksi.

3. III liitteessä on lueteltu kaikki ne lajit, jotka jokin osapuoli toteaa oman lainkäyttövaltansa piirissä säännöstelyn alaisiksi saalistuksen estämiseksi tai rajoittamiseksi ja joiden kaupan säännöstelyn suhteen asianomainen osapuoli tarvitsee muiden osapuolten yhteistyötä.

4. Osapuolet eivät salli I, II ja III liitteessä lueteltujen lajien kaupankäyntiä muutoin kuin tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

3 artikla I liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kaupankäynnin säännösteleminen

1. Kaiken I liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kaupankäynnin on oltava tämän artiklan määräysten mukaista.

2. I liitteessä lueteltujen lajien vienti edellyttää etukäteen myönnetyn vientiluvan esittämistä. Vientilupa myönnetään vain mikäli seuraavat ehdot on täytetty:

a) viejämään tieteellinen viranomainen on antanut lausunnon, jonka mukaan kyseinen vienti ei vaaranna asianomaisen lajin eloonjäämistä;

b) viejämään hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että yksilöä ei ole saatu kyseisen valtion eläin- ja kasvinsuojelulakien vastaisella tavalla;

c) viejämään hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että elävä yksilö valmistetaan matkalle ja kuljetetaan niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni; ja

d) viejämään hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että kyseiselle yksilölle on myönnetty maahantuontilupa.

3. Kaikkien I liitteessä lueteltujen lajien maahantuonti edellyttää etukäteen myönnetyn maahantuontiluvan ja joko vientiluvan tai jälleenvientitodistuksen esittämistä. Maahantuontilupa myönnetään vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) maahantuojavaltion tieteellinen viranomainen on antanut lausunnon, jonka mukaan maahantuonnin tarkoitusperät eivät vahingoita kyseisen lajin eloonjäämistä;

b) maahantuojavaltion tieteellinen viranomainen on varmistautunut siitä, että kyseisen elävän yksilön vastaanottajalla on asianmukaiset varusteet sen majoittamista ja huolenpitoa varten; ja

c) maahantuojavaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, ettei yksilöä oteta ensisijaisesti kaupalliseen käyttöön.

4. Jokainen I liitteessä luetellun yksilön jälleenvienti edellyttää etukäteen myönnetyn jälleenvientitodistuksen esittämistä. Jälleenvientitodistus myönnetään vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) jälleenviejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että kyseinen yksilö on tuotu maahan tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti;

b) jälleenviejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että elävä yksilö on valmistettu matkaa varten ja kuljetetaan niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni; ja

c) jälleenviejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että eläviä yksilöitä varten on myönnetty maahantuontilupa.

5. I liitteessä lueteltujen lajien merestä tuontia varten tarvitaan tuojavaltion hallintoviranomaisen etukäteen myöntämä todistus. Todistus myönnetään vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) tuojavaltion tieteellinen viranomainen on antanut lausunnon, jonka mukaan merestä tuonti ei vaaranna kyseisen lajin eloonjäämistä;

b) tuojavaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että ehdotetulla vastaanottajalla on asianmukaiset varusteet elävän yksilön majoittamiseksi ja huolenpidoksi; ja

c) tuojavaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, ettei yksilöä oteta ensisijaisesti kaupalliseen käyttöön.

4 artikla

II liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kaupan säännösteleminen

1. Kaikki II liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kauppa on käytävä tämän artiklan määräysten mukaisesti.

2. Jokaisen II liitteeseen kuuluvan lajin yksilön vienti edellyttää etukäteen myönnetyn vientiluvan esittämistä. Vientilupa myönnetään vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) viejävaltion tieteellinen viranomainen on antanut lausunnon, jonka mukaan kyseinen vienti ei vaaranna asianomaisen lajin eloonjäämistä;

b) viejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, ettei yksilöä ole saatu asianomaisen maan kasvi- ja eläinsuojelulakien vastaisella tavalla; ja

c) viejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että elävä yksilö valmistetaan matkalle ja kuljetetaan niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni.

3. Jokaisen sopimuspuolen tieteellinen viranomainen valvoo sekä valtionsa II liitteessä lueteltuja lajeja varten myöntämiä vientilupia että kyseisten yksilöiden varsinaista vientiä. Jos tieteellinen viranomainen katsoo, että jonkin lajin yksilöiden vientiä olisi rajoitettava koko kyseisen lajin säilyttämiseksi sille kuuluvalla tasolla ekosysteemissä ja huomattavasti sen rajan yläpuolella, joka edellyttäisi lajin liittämistä I liitteeseen, tulee asianomaisen tieteellisen viranomaisen ehdottaa toimivaltaiselle hallintoviranomaiselle asianmukaisia toimenpiteitä kyseisen lajin yksilöitä varten myönnettyjen vientilupien rajoittamiseksi.

4. Jokaisen II liitteessä lueteltuun lajiin kuuluvan yksilön tuonti edellyttää etukäteen myönnetyn vientiluvan tai jälleenvientitodistuksen esittämistä.

5. Jokaisen II liitteessä lueteltuun lajiin kuuluvan yksilön jälleenvienti edellyttää etukäteen annetun jälleenvientitodistuksen esittämistä. Jälleenvientitodistus myönnetään vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) jälleenviejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että kyseinen yksilö on maahantuotu tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti; ja

b) jälleenviejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että elävä yksilö valmistetaan matkalle ja kuljetetaan niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni.

6. Jokaisen II liitteessä lueteltuun lajiin kuuluvan yksilön merestätuontia varten tarvitaan tuojavaltion hallintoviranomaisen etukäteen myöntämä todistus. Todistus annetaan vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) tuojavaltion tieteellinen viranomainen on antanut lausunnon, jonka mukaan kyseinen merestätuonti ei vaaranna asianomaisen lajin eloonjäämistä; ja

b) tuojavaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että jokaista elävää yksilöä käsitellään niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni.

7. Kyseinen hallintoviranomainen voi myöntää tämän artiklan 6 kappaleessa mainitun todistuksen enintään vuodeksi kerrallaan kyseisenä aikana merestä tuotavien yksilöiden kokonaismäärälle tieteellisen viranomaisen suosituksesta tai neuvoteltuaan muiden kansallisten tieteellisten viranomaisten tai tarvittaessa kansainvälisten tieteellisten viranomaisten kanssa.

5 artikla

III liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kaupankäynnin säännöstelemine

1. Kaikki III liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kauppa on käytävä tämän artiklan määräysten mukaisesti.

2. Jokaisen III liitteessä mainittuun lajiin kuuluvan yksilön vienti maasta, joka on merkinnyt kyseisen lajin III liitteeseen, edellyttää etukäteen myönnetyn vientiluvun esittämistä. Vientilupa myönnetään vasta kun seuraavat vaatimukset on täytetty:

a) viejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että yksilöä ei ole saatu asianomaisen valtion kasvin- ja eläinsuojelulakien vastaisella tavalla; ja

b) viejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että elävä yksilö valmistetaan matkalle ja kuljetetaan niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni.

3. Jokaisen III liitteessä mainittuihin lajeihin kuuluvan yksilön vienti edellyttää etukäteen annetun alkuperätodistuksen esittämistä, paitsi tapauksissa, joihin sovelletaan tämän artiklan 4 kappaleen määräyksiä; jos tuonti tapahtuu valtiosta, joka on merkinnyt asianomaisen lajin III liitteeseen, tarvitaan vientilupa.

4. Jälleenvientitapauksissa tuojavaltio hyväksyy jälleenviejävaltion hallintoviranomaisen antaman todistuksen, että yksilö on asianomaisessa maassa kasvatettu tai jälleenviedään, todisteena siitä, että tämän yleissopimuksen määräyksiä kyseisen yksilön kohdalta on sovellettu.

6 artikla Luvat ja todistukset

1. 3, 4 ja 5 artiklan määräysten nojalla myönnettyjen lupien ja todistusten on oltava tämän artiklan määräysten mukaisia.

2. Vientiluvassa on oltava IV liitteen malliluvassa määrätyt tiedot ja se on voimassa vientiä varten ainoastaan kuusi kuukautta antopäivästä.

3. Jokaisessa luvassa ja todistuksessa on oltava tämän yleissopimuksen nimi, luvan tai todistuksen myöntäneen hallintoviranomaisen nimi, leima ja tämän antama tarkastusnumero.

4. Jokaiseen luvan tai todistuksen jäljennökseen on selvästi merkittävä, että se on jäljennös, eikä sitä saa käyttää alkuperäiskappaleen sijasta, paitsi siinä merkityssä määrin.

5. Jokaista lähetystä varten tarvitaan erillinen lupa tai todistus.

6. Tuoja valtion hallintoviranomainen mitätöi ja pidättää vientiluvan tai jälleenvientitodistuksen sitä esitettäessä siinä mainittuja yksilöitä maahantuotaessa.

7. Milloin on mahdollista ja paikallaan voi hallintoviranomainen kiinnittää johonkin yksilöön merkin sen tunnistamisen helpottamiseksi. Tässä yhteydessä "merkki" tarkoittaa jokaista pysyvää jälkeä, lyijysinettä tai muuta asianmukaista tapaa, jonka avulla yksilö voidaan tunnistaa ja joka on suunniteltu niin, että sen jäljentäminen käy mahdollisimman vaikeaksi.

7 artikla Vapautukset ja muut kaupankäyntiin liittyvät erikoismääräykset

1. 3, 4 ja 5 artiklan määräykset eivät koske yksilöiden kuljetusta sopimuspuolen alueen läpi tai sen kautta silloin, kun ne jätetään tulliviranomaisten valvonnan alaiseksi.

2. Jos viejä- tai jälleenviejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että jokin yksilö on hankittu ennen kuin tämän yleissopimuksen määräyksiä sovellettiin kyseiseen yksilöön, eivät 3, 4 ja 5 artiklan määräykset koske kyseistä yksilöä silloin kun hallintoviranomainen on antanut siitä todistuksen.

3. 3, 4 ja 5 artiklan määräykset eivät koske yksilöitä, jotka ovat henkilökohtaista tai perheomaisuutta. Tämä vapautus ei koske:

a) tapauksia, joissa omistaja on hankkinut I liitteessä mainittuun lajiin kuuluvan yksilön vakinaisen asuinvaltionsa ulkopuolelta ja tahtoo tuoda sen asianomaiseen valtioon; tai

b) II liitteessä mainittuun lajiin kuuluvien yksilöiden kohdalla:

i) jos omistaja on ne hankkinut vakinaisen asuinvaltionsa ulkopuolelta siinä valtiossa, jossa ne otettiin luonnosta;

ii) jos ne tuodaan omistajan vakinaiseen asuinvaltioon; ja

iii) jos valtio, jossa yksilöt otettiin luonnosta, vaatii etukäteen myönnettyä vientilupaa jokaista kyseiseen lajiin kuuluvaa yksilöä varten; paitsi jos hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että yksilöt on hankittu ennen kuin tämän yleissopimuksen määräyksiä sovellettiin kyseisiin yksilöihin.

4. I liitteessä mainittuun lajiin kuuluvat, vankeudessa kaupallisiin tarkoituksiin kasvatetut eläimet sekä I liitteessä mainittuun lajiin kuuluvat viljellyt kasvit katsotaan II liitteessä mainittuihin lajeihin kuuluviksi.

5. Jos viejävaltion hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että jokin eläin on vankeudessa kasvanut tai vastaavasti jokin kasvi viljelty tai on johdannainen näin kasvaneesta eläimestä tai kasvista, korvaa asianomaisen hallintoviranomaisen antama todistus kaikki 3, 4 ja 5 artiklan edellyttämät todistukset ja luvat.

6. 3, 4 ja 5 artiklan määräykset eivät koske tiedemiesten tai valtioittensa hallintoviranomaisten rekisteröimien tieteellisten instituuttien välisiä kasvistoyksilöiden tai muiden säilöttyjen, kuivattujen tai upotettujen museoyksilöiden ja elävän, hallintoviranomaisen hyväksymällä leimalla tai merkillä varustetun kasvisaineen ei-kaupallista lainaamista, lahjoittamista tai vaihtamista.

7. Jokaisen valtion hallintoviranomainen voi jättää soveltamatta 3, 4 ja 5 artiklan vaatimuksia ja sallia kiertävään eläintarhaan, sirkukseen, eläin- tai kasvinäyttelyyn tai muuhun kiertävään näyttelyyn kuuluvia eläimiä ja kasveja kuljetettavan ilman todistuksia tai lupia edellyttäen, että

a) viejä tai tuoja antaa tällaisista yksilöistä yksityiskohtaiset tiedot hallintoviranomaiselle;

b) yksilöt kuuluvat joko tämän artiklan 2 tai 5 kappaleessa mainittuihin ryhmiin; ja

c) hallintoviranomainen on varmistautunut siitä, että jokainen elävä yksilö kuljetetaan niin, että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni.

8 artikla

Toimenpiteet, joihin sopimuspuolten on ryhdyttävä

1. Sopimuspuolet ryhtyvät asianmukaisiin toimenpiteisiin tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi ja tämän yleissopimuksen määräysten vastaisesti tapahtuvan yksilöiden kaupan estämiseksi. Näihin toimenpiteisiin kuuluu:

a) tällaisten yksilöiden haltuunoton ja niillä käydyn kaupan rankaiseminen; ja

b) tällaisten yksilöiden takavarikoinnin tai viejävaltioon palauttamisen järjestäminen.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa mainittujen toimenpiteiden lisäksi sopimuspuolet voivat tarvittaessa sisäisesti järjestää mahdollisuuden tämän yleissopimuksen määräyksien vastaisesti myytyjen yksilöiden takavarikoinnista johtuvien menojen korvaamiseksi.

3. Mahdollisuuksien mukaan sopimuspuolet yrittävät saada yksilöitä koskevat pakolliset muodollisuudet mahdollisimman nopeiksi. Tämän helpottamiseksi sopimuspuolet voivat määrätä meno- ja tulosatamia, joissa yksilöt on esitettävä selvitystä varten. Sopimuspuolet varmistavat lisäksi, että kaikista elävistä

yksilöistä läpikulun, pidätyksen tai kuljetuksen aikana huolehditaan asianmukaisesti, niin että vahingoittumisen, terveyden huonontumisen tai eläinrääkkäyksen vaara on mahdollisimman pieni.

4. Jos elävä yksilö tämän artiklan 1 kappaleessa mainituilla toimenpiteillä takavarikoidaan:

a) yksilö on luovutettava takavarikoijavaltion hallintoviranomaiselle;

b) hallintoviranomainen palauttaa yksilön viejävaltioon tämän kustannuksella neuvoteltuaan asianomaisen valtion kanssa tai eläinsuojelukeskukseen tai muuhun hallintoviranomaisen sopivaksi katsomaan paikkaan; ja

c) hallintoviranomainen voi pyytää tieteellisen viranomaisen apua tai tarpeelliseksi katsoessaan neuvotella sihteeristön kanssa tämän kappaleen b-kohdassa mainitusta päätöksestä mukaanluettuna eläinsuojelukeskuksen tai muun paikan valinta.

5. Tämän artiklan 4 kappaleessa mainittu eläinsuojelukeskus tarkoittaa hallintoviranomaisen nimeämää elävien, varsinkin takavarikoitujen yksilöiden hoitokeskusta.

6. Jokainen osapuoli pitää kirjaa I, II ja III liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden kaupasta. Kirjanpidon tulee käsittää seuraavat tiedot:

a) maahantuojien ja viejien nimet ja osoitteet; sekä

b) myönnettyjen lupien ja todistusten numero ja laatu; valtiot, joiden kanssa kyseistä kauppaa on käyty; yksilöiden laji ja määrä; I, II ja III liitteessä lueteltuihin lajeihin kuuluvien yksilöiden nimet ja soveltuvin kohdin kyseisten yksilöiden koko ja sukupuoli.

7. Jokainen sopimuspuoli laatii määräaikaisten raportit tämän yleissopimuksen soveltamisesta omalta kohdaltaan ja toimittaa sihteeristölle:

a) vuosittaisen raportin, joka käsittää yhteenvedon tämän artiklan 6 kappaleessa eritellyistä tiedoista; ja

b) kaksivuotisraportin lainsäädännöllisistä ja hallinnollisista toimenpiteistä tämän yleissopimuksen soveltamisen valvomiseksi.

8. Tämän artiklan 7 kappaleessa mainittujen tietojen tulee olla avoinna yleisölle, paitsi jos tämä on asianomaisen sopimuspuolen lain vastaista.

9 artikla Hallinto- ja tieteelliset viranomaiset

1. Jokainen sopimuspuoli nimeää tämän yleissopimuksen tarkoituksena varten:

a) yhden tai useamman toimivaltaisen hallintoviranomaisen, joka myöntää lupia ja todistuksia asianomaisen sopimuspuolen osalta; ja

b) yhden tai useamman tieteellisen viranomaisen.

2. Tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa valtiot ilmoittavat tallettajahallitukselle nimeämänsä, muiden sopimuspuolien sekä sihteeristön kanssa asioimaan valtuutetun hallintoviranomaisen nimen ja osoitteen.

3. Asianomainen sopimuspuoli ilmoittaa kaikista tämän artiklan mukaisista nimityksien ja valtuuksien muutoksista sihteeristölle, joka toimittaa tiedot edelleen muille sopimuspuolille.

4. Jokainen tämän artiklan 2 kappaleessa mainittu hallintoviranomainen ilmoittaa sihteeristön tai toisen sopimuspuolen hallintoviranomaisen pyynnöstä, mitkä ovat sen mahdolliset leimat, sinetit tai muut lupien tai todistusten tunnistamisvälineet.

10 artikla

Kaupankäynti yleissopimukseen kuulumattomien valtioiden kanssa

Jokainen sopimuspuoli voi vietäessä tai jälleenvietäessä valtioon tai tuotaessa valtiosta, joka ei ole tämän yleissopimuksen osapuoli, hyväksyä tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti myönnettyjen lupien tai todistusten sijaan asianomaisen valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän luvan tai todistuksen edellyttäen, että se asiaosuudeltaan vastaa edellämainittuja lupia tai todistuksia.

11 artikla

Sopimuspuolten konferenssi

1. Sihteeristö kutsuu sopimuspuolten konferenssin koolle viimeistään kaksi vuotta sen jälkeen kun tämä yleissopimus on tullut voimaan.

2. Sen jälkeen sihteeristö kutsuu koolle säännöllisen kokouksen vähintään joka toinen vuosi, ellei konferenssi toisin päättä, ja ylimääräisiin kokouksiin milloin tahansa, jos vähintään kolmasosa sopimuspuolista esittää siitä kirjallisen pyynnön.

3. Sekä säännöllisissä että ylimääräisissä kokouksissa sopimuspuolet tarkastavat tämän yleissopimuksen toteuttamisen ja voivat:

a) laatia sihteeristön tehtävien suorittamiseen tarvittavia määräyksiä;

b) harkita ja hyväksyä 15 artiklan mukaisia muutoksia I ja II liitteeseen;

c) tarkastaa I, II ja III liitteessä mainittujen lajien lisääntymisessä ja suojelussa tapahtunutta edistystä;

d) vastaanottaa ja harkita sopimuspuolten sihteeristölle jättämiä raporteja; sekä

e) tarvittaessa tehdä suosituksia tämän yleissopimuksen soveltamisen tehokkuuden parantamiseksi.

4. Jokaisessa säännöllisessä kokouksessa sopimuspuolet voivat päättää seuraavan, tämän artiklan 2 kappaleen määräysten mukaisen kokouksen ajasta ja paikasta.

5. Sopimuspuolet voivat jokaisessa kokouksessa määrätä ja hyväksyä kokouksen menettelytapasäännöt.

6. Yhdistyneillä Kansakunnilla, sen erityisjärjestöillä, Kansainvälisellä Atomienergiajärjestöllä sekä kaikilla valtioilla, jotka eivät ole liittyneet tähän yleissopimukseen, on oikeus lähettää edustajansa tarkkailijoiksi konferenssin kokouksiin. Tarkkailijoilla on oikeus osallistua kokouksiin mutta ei oikeutta äänestää.

7. Jokainen seuraaviin ryhmiin kuuluva kansainvälinen järjestö tai elin, joka on teknisesti pätevä suojelemaan, säilyttämään tai hoitamaan villieläimistöä ja -kasvistoa ja joka on ilmoittanut sihteeristölle tahtovansa lähettää edustajansa tarkkailijoiksi konferenssin kokouksiin, otetaan vastaan ellei vähintään kolmasosa sopimuspuolista sitä vastusta:

a) valtiolliset tai ei-valtiolliset kansainväliset järjestöt tai elimet sekä kansalliset valtion järjestöt tai elimet; ja

b) kansalliset, valtioittensa tähän tarkoitukseen hyväksymät ei-valtiolliset järjestöt tai elimet. Näillä tarkkailijoilla on oikeus osallistua kokouksiin mutta ei oikeutta äänestää.

12 artikla

Sihteeristö

1. Tämän yleissopimuksen tultua voimaan Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristönsuojeluohjelman pääsihteerin perustaa sihteeristön. Sopivaksi katsomassaan määrin häntä voivat avustaa asianmukaiset valtioidenväliset tai ei- valtiolliset kansainväliset ja kansalliset järjestöt tai elimet, jotka ovat teknisesti päteviä suojelemaan, säilyttämään tai hoitamaan villieläimistöä ja -kasvistoa.

2. Sihteeristön tehtäviin kuuluu:

a) järjestää sopimuspuolten välisiä kokouksia ja avustaa missä;

b) hoitaa tämän yleissopimuksen 15 ja 16 artiklan määräysten mukaisesti sille annettuja tehtäviä;

c) tehdä tieteellisiä ja teknisiä tutkimuksia sopimuspuolten konferenssin hyväksymien ohjelmien mukaisesti tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi, mukaanluettuina tutkimukset elävien yksilöiden matkalle valmistamista, kuljettamista ja tunnistamista koskevien standardien kehittämiseksi;

d) tutkia sopimuspuolten laatimia raportteja ja pyytää heiltä tämän yleissopimuksen täytäntöönpanoa silmällä pitäen tarpeellisia lisätietoja;

e) kiinnittää sopimuspuolten huomiota tämän yleissopimuksen päämääriin liittyviin seikkoihin;

f) aika ajoin julkaista ja toimittaa sopimuspuolille uusia painoksia I, II ja III liitteestä sekä mahdollisia lisätietoja mainittuihin liitteisiin kuuluvien yksilöiden tunnistamisen helpottamiseksi;

g) laatia sopimuspuolille vuosiraportit työstään ja tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemisesta ja muita, sopimuspuolten kokouksessa pyydettyjä raportteja;

h) tehdä suosituksia tämän yleissopimuksen tavoitteiden ja määräysten täytäntöönpanemisesta, mukaanluettuna teknisen ja tieteellisen informaation vaihto;

i) suorittaa mahdollisia muita sopimuspuolten sille uskomia tehtäviä.

13 artikla

Kansainväliset toimenpiteet

1. Kun sihteeristö saamiensa tietojen pohjalta toteaa, että jokin I tai II liitteeseen kuuluva laji kärsii kyseisen lajin yksilöistä käydystä kaupasta tai että tämän yleissopimuksen määräyksiä ei tehokkaasti sovelleta, sihteeristö ilmoittaa asiasta asianomaiselle sopimuspuolelle tai -puolille.

2. Kun jokin sopimuspuoli vastaanottaa tämän artiklan 1 kappaleessa mainitun ilmoituksen, se toimittaa mahdollisimman pian sihteeristölle kaikki asiaankuuluvat, lakiansa sallimat tiedot ja tarvittaessa suosittelee parannuskeinoja. Kun tutkimuksen suorittaminen jonkin sopimuspuolen mielestä on toivottavaa, asianomaisen sopimuspuolen nimenomaisesti valtuuttama henkilö tai henkilöt voivat suorittaa tällaisen tutkimuksen.

3. Sopimuspuolelta tai tämän artiklan 2 kappaleen mukaisen tutkimuksen johdosta saadut tiedot tarkastetaan seuraavassa sopimuspuolten konferenssissa ja konferenssi voi tehdä asiasta parhaaksi katsomansa suositukset.

14 artikla

Vaikutus sisäiseen lainsäädäntöön ja kansainvälisiin yleissopimuksiin

1. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät millään tavalla vaikuta sopimuspuolten oikeuteen hyväksyä:

a) ankarampia sisäisiä toimenpiteitä I, II ja III liitteeseen kuuluvien lajien yksilöiden kaupan, haltuunoton tai kuljetuksen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi; tai

b) sisäisiä toimenpiteitä sellaisten lajien kaupan, haltuunoton tai kuljetuksen rajoittamiseksi tai kieltämiseksi, joita ei ole mainittu I, II tai III liitteessä.

2. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät millään tavoin vaikuta sopimuspuolten sisäisiin toimenpiteisiin tai muista voimassaolevista tai myöhemmin voimaantulevista kansainvälisistä sopimuksista tai muista yksilöiden kauppaan, haltuunottoon ja kuljetukseen liittyvistä seikoista johtuviin velvoitteisiin, mukaanluettuina kaikki tulliin, terveydenhoitoon tai eläinten ja kasvien karanteeniin liittyvät toimenpiteet.

3. Tämän yleissopimuksen määräykset eivät millään tavoin vaikuta sopimuspuolten tekemistä muista voimassaolevista tai voimaantulevista, alueellisen kauppasopimuksen muodostavista kansainvälisistä sopimuksista johtuviin määräyksiin tai velvoitteisiin jos nämä perustavat tai ylläpitävät yhteistä tullivalvontaa muihin maihin nähden ja poistavat kauppasopimuksen osapuolten keskinäisen tullivalvonnan.

4. Tämän yleissopimuksen sopimuspuoli, joka on liittynyt myös johonkin toiseen, tämän yleissopimuksen voimaantulohetkellä voimassaolevaan kansainväliseen sopimukseen, jossa on määräyksiä II liitteeseen kuuluvien merieläin tai -kasvilajien suojelemiseksi, vapautetaan tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti sille asetetuista velvoitteista, jotka koskevat II liitteeseen kuuluvien lajien asianomaisessa valtiossa rekisteröityyn laivaan kyseisen toisen kansainvälisen sopimuksen määräysten mukaisesti otettujen yksilöiden kauppaa.

5. Huolimatta 3, 4 ja 5 artiklan määräyksistä, jokaista tämän artiklan 4 kappaleen määräysten mukaisesti haltuunotettua yksilöä varten tarvitaan ainoastaan todistus tuontivaltion hallintoviranomaiselta vakuudeksi siitä, että yksilö on haltuunotettu kyseisen toisen kansainvälisen sopimuksen määräysten mukaisesti.

6. Mikään tässä yleissopimuksessa ei saa haitata Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselman 2750 C (XXV) mukaisesti koolle kutsutun Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeuskonferenssin työtä merioikeuden kehittämiseksi ja kodifioimiseksi, eikä vaikuttaa minkään valtion nykyisiin tai tuleviin merioikeutta tai rannikko- ja lippuvaltion lainkäyttövaltaa koskeviin oikeudellisiin vaatimuksiin tai oikeudellisiin näkökohtiin.

15 artikla

I ja II liitteen muutokset

1. Seuraavia määräyksiä sovelletaan sopimuspuolten konferenssin kokouksissa I ja II liitteeseen tehtävien muutosten osalta:

a) Jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa muutosta I ja II liitteeseen harkittavaksi seuraavassa kokouksessa. Muutosehdotuksen teksti on toimitettava sihteeristölle vähintään 150 päivää ennen kokousta. Sihteeristö neuvottelee muiden sopimuspuolien ja asiasta kiinnostuneiden elimien kanssa muutoksesta tämän artiklan 2 b) ja 2 c) kohtien mukaisesti viimeistään 30 päivää ennen kokousta.

b) Muutokset hyväksytään kahden kolmasosan äänten enemmistöllä. Tässä yhteydessä "läsnäolevat äänestävät sopimuspuolet" tarkoittaa läsnäolevia joko puolesta tai vastaan äänestäviä. Äänestyksestä pidättyviä sopimuspuolia ei lasketa muutoksen hyväksymiseen tarvittavaan kahteen kolmasosaan.

c) Kokouksessa hyväksytyt muutokset tulevat voimaan 90 päivää kokouksen jälkeen kaikkien paitsi niiden sopimuspuolien osalta, jotka ovat tehneet tämän artiklan 3 kappaleen mukaisen varauman.

2. Seuraavia määräyksiä sovelletaan sopimuspuolten konferenssin kokousten välillä I ja II liitteeseen tehtävien muutosten osalta:

a) Jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa muutosta 1 ja II liitteeseen harkittavaksi kokousten välillä tässä kohdassa määrättyllä postitusmenetelmällä.

b) Merilajien kohdalta sihteeristö toimittaa muutosehdotuksen tekstin sopimuspuolille heti sen vastaanotettuaan. Sihteeristö neuvottelee myös kansainvälisten elinten kanssa, joiden toimivalta liittyy kyseiseen lajiin, varsinkin saadakseen tieteellisiä tietoja, joita kyseiset elimet ehkä pystyvät antamaan ja varmistaakseen tällaisten elinten harjoittamien suojelutoimenpiteiden yhdentämisen. Sihteeristö toimittaa tällaisten elinten antamat lausunnot ja tiedot sekä omat suosituksensa mahdollisimman pian sopimuspuolille.

c) Sihteeristö toimittaa muita kuin merilajeja koskevien muutosehdotusten tekstit sopimuspuolille heti ne vastaanotettuaan ja mahdollisimman pian sen jälkeen omat suosituksensa.

d) Jokainen sopimuspuoli voi viimeistään 60 päivää sen jälkeen kun sihteeristö on tämän kappaleen a) ja b) kohtien mukaisesti antanut suosituksensa sopimuspuolille, toimittaa sihteeristölle mahdolliset huomautuksensa sekä asiaankuuluvia tieteellisiä tietoja muutosehdotuksen johdosta.

e) Sihteeristö toimittaa saamansa vastaukset sekä omat suosituksensa sopimuspuolille mahdollisimman pian.

f) Jos sihteeristö ei viimeistään 30 päivää sen jälkeen, kun vastaukset ja suositukset tämän kappaleen e) kohdan mukaisesti on toimitettu sopimuspuolille, ole vastaanottanut yhtään vastalauseita, tulee muutos voimaan 90 päivää myöhemmin kaikkien paitsi niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat tämän artiklan 3 kappaleen mukaisesti tehneet varauman.

g) Jos jokin sopimuspuoli lähettää sihteeristölleen vastalauseen, alistetaan muutosehdotus tämän kappaleen h), i) ja j) kohtien mukaisesti postiäänestykseen.

h) Sihteeristö ilmoittaa sopimuspuolille vastaanottaneensa vastalauseilmoituksen.

i) Mikäli sihteeristö ei viimeistään 60 päivää sen jälkeen kun tämän kappaleen h) kohdassa mainittu ilmoitus on tehty, ole saanut myöntävää, kieltävää tai äänestyksestä pidättäytyvää äänestysilmoitusta vähintään puolelta sopimuspuolten lukumäärästä, jätetään muutosehdotus seuraavan konferenssin kokouksen harkittavaksi.

j) Edellyttäen, että puolet sopimuspuolista lähettää kieltävän tai myöntävän äänestysilmoituksen, hyväksytään muutosehdotus kahden kolmasosan äänten enemmistöllä.

k) Sihteeristö ilmoittaa kaikille sopimuspuolille äänestyksen tuloksen.

l) Jos muutosehdotus hyväksytään, se tulee voimaan 90 päivää sen jälkeen, kun sihteeristö on ilmoittanut sen hyväksymisestä sopimuspuolille, kaikkien paitsi niiden sopimuspuolien kohdalta, jotka ovat tehneet varauman tämän artiklan 3 kappaleen mukaisesti.

3. Jokainen sopimuspuoli voi tämän artiklan 1 kappaleen c) kohdassa tai 2 kappaleen l) kohdassa mainitun 90 päivän kuluessa kirjallisella ilmoituksella tallettajahallitukselle tehdä muutosta koskevan varauman. Siihen asti kunnes varauma peruutetaan, katsotaan, että asianomainen valtio ei kyseisen lajin kaupan suhteen ole tämän yleissopimuksen osapuoli.

16 artikla

III liite ja sen muutokset

1. Jokainen sopimuspuoli voi milloin tahansa antaa sihteeristölle luettelon lajeista, jotka asianomainen sopimuspuoli toteaa kuuluvaksi lainkäyttövaltansa piirissä 2 artiklan 3 kappaleessa mainituista syistä säännöstelyn alaiseen ryhmään. III liitteessä mainitaan, mitkä sopimuspuolet tahtovat kyseisten lajien kuuluvan III liitteeseen, lajien tieteelliset nimet sekä kaikkien eläinten tai kasvien osien tai johdannaisien nimet ja 1 artiklan b) kohdan mukaisesti näiden suhde lajiin.

2. Sihteeristö ilmoittaa jokaisesta vastaanottamastaan tämän artiklan 1 kappaleessa mainitusta luettelosta sopimuspuolille mahdollisimman pian. Luettelo tulee voimaan III liitteen osana 90 päivää edellä mainitun

ilmoituksen jälkeen. Jokainen sopimuspuoli voi milloin tahansa saatuaan ilmoituksen tällaisesta luettelosta, kirjallisella ilmoituksella tallettajahallitukselle tehdä varauman minkä tahansa lajin tai osan tai johdannaisen osalta, ja siihen asti kun varauksensa peruutetaan, katsotaan, ettei asianomainen valtio kyseisen lajin tai osan tai johdannaisen kohdalta ole tämän yleissopimuksen osapuoli.

3. Jokainen sopimuspuoli, joka on alistanut jonkin lajin III liitteeseen kuuluvaksi voi milloin tahansa omalta osaltaan poistaa lajin liitteestä tekemällä ilmoituksen sihteeristölle, joka toimittaa tiedon sopimuspuolille. Peruutus tulee voimaan 30 päivää ilmoituksen jälkeen.

4. Jokaisen sopimuspuolen, joka jättää sihteeristölleen tämän artiklan 1 kappaleen mukaisen luettelon, on liitettävä siihen jäljennös kaikista kyseisen lajin suojelemiseen liittyvistä laeista ja säännöksistä sekä mahdolliset osapuolen hyödyllisiksi katsomat tai sihteeristön pyytämät tulkinnot niistä. Niin kauan kun kyseinen laji kuuluu III liitteeseen, ilmoittaa asianomainen sopimuspuoli kaikista muutoksista edellä mainittuihin lakeihin ja säännöksiin samoin kuin niiden mahdollisista uusista tulkinnoista.

17 artikla

Yleissopimuksen muutokset

1. Jos vähintään kolmasosa sopimuspuolista sitä pyytää, kutsuu sihteeristö sopimuspuolten konferenssin ylimääräiseen kokoukseen, joka harkitsee ja hyväksyy muutoksia tähän yleissopimukseen. Sellaiset muutokset hyväksytään läsnäolevien ja äänestäneiden sopimuspuolten 2/3 äänen enemmistöllä. Tässä yhteydessä "läsnäolevat äänestävät sopimuspuolet" tarkoittaa läsnäolevia, joko puolesta tai vastaan äänestäviä sopimuspuolia. Sopimuspuolia, jotka pidättyvät äänestyksestä, ei lasketa muutoksen hyväksymiseen tarvittavaan kahteen kolmasosaan.

2. Sihteeristö toimittaa jokaisen muutosehdotuksen tekstin kaikille sopimuspuolille vähintään 90 päivää ennen kokousta.

3. Niiden sopimuspuolten osalta, jotka ovat sen hyväksyneet, muutos tulee voimaan 60 päivää sen jälkeen kun kaksi kolmasosaa sopimuspuolista on tallettanut hyväksymiskirjansa tallettajahallituksen huostaan. Sen jälkeen muutos tulee voimaan jokaisen muun sopimuspuolen osalta 60 päivää sen jälkeen kun asianomainen sopimuspuoli on tallettanut hyväksymiskirjansa.

18 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Kaikista kahden tai useamman sopimuspuolen välillä syntyvistä, tämän yleissopimuksen määräysten tulkintaa tai soveltamista koskevista riidoista neuvotellaan asianomaisten sopimuspuolten kesken.

2. Jos riitaa ei tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti saada ratkaistuksi, voivat sopimuspuolet molemminpuolisella suostumuksella alistaa riidan välimiesoikeudelle, varsinkin Haagin pysyvälle välimiesoikeudelle. Välimiesoikeuden päätös on riidan kummankin osapuolen kohdalta sitova.

19 artikla

Allekirjoittaminen

Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Washingtonissa 30. päivään huhtikuuta 1973 asti ja sen jälkeen Bernissä 31. päivään joulukuuta 1974 asti.

20 artikla

Ratifiointi ja hyväksyminen

Tämä yleissopimus on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat on : talletettava Sveitsin Liittovaltion hallituksen huostaan, joka toimii tallettajahallituksena.

21 artikla

Liittyminen

Tämä yleissopimus on avoinna liittymistä varten rajoittamattoman ajan. Liittymiskirjat talletetaan tallettajahallituksen huostaan.

22 artikla Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan 90 päivää siitä päivästä kun kymmenes ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirja on talletettu tallettajahallituksen huostaan.
2. Jokaisen valtion osalta, joka kymmenennen ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettamisen jälkeen ratifioi, hyväksyy tai liittyy tähän sopimukseen, tulee tämä yleissopimus voimaan 90 päivää siitä päivästä, jolloin asianomainen valtio tallettaa ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa.

23 artikla Varaumat

1. Tämän yleissopimuksen määräyksiin ei yleisesti saa tehdä varaumia. Erityisvaraumia voidaan tehdä tämän artiklan ja 15 ja 16 artiklan mukaisesti.
2. Jokainen valtio voi tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa tehdä erityisvarauman koskien:
  - a) jokaista I, II tai III liitteessä lueteltua lajia; tai
  - b) jokaisen III liitteessä luetellun lajin osaa tai johdannaista, jonka suhde kyseiseen lajiin on määrätty.
3. Kunnes osapuoli peruuttaa tämän artiklan mukaisesti tekemänsä varauman, katsotaan, ettei asianomainen valtio ole varaumassa mainitun lajin, sen osan tai johdannaisen kohdalta tämän yleissopimuksen osapuoli.

24 artikla Irtisanominen

Jokainen sopimuspuoli voi kirjallisella ilmoituksella tallettajahallitukselle milloin tahansa irtisanoa tämän yleissopimuksen. Irtisanominen tulee voimaan 12 kuukautta siitä päivästä, jolloin tallettajahallitus on vastaanottanut ilmoituksen siitä.

25 artikla Tallettajahallituksen tehtävät

1. Tämän yleissopimuksen englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset alkuperäiskappaleet, jotka ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan tallettajahallituksen huostaan, joka toimittaa niistä oikeaksi todistetut jäljennökset kaikille yleissopimuksen allekirjoittaneille tai siihen liittyneille ja liittymiskirjan tallettaneille valtioille.
2. Tallettajahallitus ilmoittaa kaikille allekirjoittaja- ja liittjävaltioille sekä sihteeristölle allekirjoituksista, ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjojen tallettamisista tämän yleissopimuksen voimaantulosta, muutoksista, varaumista ja niiden peruutuksista sekä irtisanomisilmoituksista.
3. Heti tämän yleissopimuksen tultua voimaan tallettajahallitus toimittaa siitä oikeaksi todistetun jäljennöksen Yhdistyneiden Kansakuntien sihteeristölle rekisteröitäväksi ja julkaistavaksi Yhdistyneiden Kansakuntien perussäännön 102 artiklan mukaisesti.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Washingtonissa kolmantena päivänä maaliskuuta tuhatyhdeksänsataaseitsemänkymmentäkolme.

I liite

Tulkinta:

1. Tähän liitteeseen kuuluviin lajeihin viitataan:

a) lajin nimellä; tai

b) korkeampaan jaotteluryhmään kuuluvana lajin kokonaisuutena tai määrättyinä osana.

2. Lyhennys "spp." tarkoittaa kaikkia korkeampaan jaotteluryhmään kuuluvia lajeja.

3. Muut viittaukset lajia korkeampiin jaotteluryhmiin ovat vain tiedoksi tai luettelointia varten.

4. Lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalle merkitty tähti (*) merkitsee, että II liitteessä on lueteltu yksi tai useampi tähän kategoriaan kuuluva maantieteellisesti erillinen populaatio, alalaji tai laji ja että näitä populaatioita, alalajeja tai lajeja ei ole otettu I liitteeseen.

5. Merkki (-) ja sitä seuraava numero lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalla tarkoittaa, että kyseiseen lajiin tai korkeampaan jaotteluryhmään ei ole otettu maantieteellisesti erillisiä populaatioita, alalajeja tai lajeja. Esimerkiksi:

- 101 Lemur catta

- 102 Australian populaatio

6. Merkki (+) ja sitä seuraava numero lajin nimen kohdalla merkitsee, että vain määrätty tämän lajin maantieteellisesti erillinen populaatio tai alalaji on otettu tähän liitteeseen. Esimerkiksi:

+ 201 vain Italian populaatio

7. Merkki (†) lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalla merkitsee, että kyseinen laji on Kansainvälisen Valaskomission vuoden 1972 ohjelman suojelun alainen.

(Luettelot FAUNA ja FLORA painettuna)

II liite

Tulkinta:

1. Tähän liitteeseen kuuluviin lajeihin viitataan:

a) lajin nimellä; tai

b) korkeampaan jaotteluryhmään kuuluvana lajin kokonaisuutena tai määrättyinä osana.

2. Lyhennys "spp." tarkoittaa kaikkia korkeampaan jaotteluryhmään kuuluvia lajeja.

3. Muut viittaukset lajia korkeampiin jaotteluryhmiin ovat vain tiedoksi tai luettelointia varten.

4. Merkki (*) lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalla merkitsee, että I liitteessä on lueteltu yksi tai useampi tähän jaotteluryhmään kuuluva maantieteellisesti erillinen populaatio, alalaji tai laji, eikä näitä populaatiota, alalajeja tai lajeja ole otettu II liitteeseen.

5. Merkki (#) ja sitä seuraava numero lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalla tarkoittaa näiden osia tai johdannaisia tässä yleissopimuksessa määrättyssä suhteessa niihin:

1 merkitsee juurta

2 merkitsee puuta

3 merkitsee runkoa

6. Merkki (-) ja sitä seuraava numero lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalla merkitsee, että lajiin tai korkeampaan jaotteluryhmään ei ole otettu määrättyjä maantieteellisesti erillisiä populaatioita, alalajeja, lajeja tai lajiryhmiä. Esimerkiksi:

- 101 mehuttomat lajit

7. Merkki (+) ja sitä seuraava numero lajin tai korkeamman jaotteluryhmän nimen kohdalla merkitsee, että ainoastaan lajin tai jaotteluryhmän määrättyt, maantieteellisesti erilliset populaatiot, alalajit tai lajit on otettu tähän liitteeseen. Esimerkiksi:

+ 201 kaikki Pohjois-Amerikan alalajit

+ 202 Uuden Seelannin lajit

+ 203 kaikki Pohjois- ja Etelä-Amerikan perheen lajit

+ 204 Australian populaatio.

(Luettelot FAUNA ja FLORA painettuna)